

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради Академії

Протокол від «29» 01 2026 р. № 1

Решова Вченої ради Академії
бригадний генерал медичної служби

Валерій САВИЦЬКИЙ

січня 2026 р.

ПРОГРАМА
вступних випробувань
до Української військово-медичної академії
за програмою військової інтернатури

Факультет підготовки військових лікарів
Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини
Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність: І2 Медицина
Спеціалізація: "Фізична та реабілітаційна медицина"

Розглянуто та схвалено
Протокол засідання Методичної
ради Академії № 1
від «10» 01 2026 р.

Київ - 2026

Програма вступного іспиту до військової інтернатури Української військово-медичної академії за спеціалізацією «Фізична та реабілітаційна медицина» підготовлена колективом кафедри фізичної та реабілітаційної медицини Української військово-медичної академії:

Єщенко Олександр Іванович, начальник кафедри фізичної та реабілітаційної медицини ФППК УВМА, кандидат медичних наук, доцент, полковник медичної служби;

Котик Юрій Ярославович, доцент кафедри фізичної та реабілітаційної медицини ФППК УВМА, доктор філософії в медицині, майор медичної служби;

Кіх Андрій Юрійович, начальник Військово-медичного клінічного лікувально-реабілітаційного центру, професор кафедри фізичної та реабілітаційної медицини ФППК УВМА, кандидат медичних наук, доцент, полковник медичної служби;

Волянський Олексій Миколайович, начальник клініки реабілітації, професійної патології та нетрадиційних методів лікування Військово-медичного клінічного лікувально-реабілітаційного центру, доцент кафедри фізичної та реабілітаційної медицини ФППК УВМА, кандидат медичних наук, полковник медичної служби.

Програма вступних випробувань «Фізична та реабілітаційна медицина» включає теоретичні питання діагностики, лікування та реабілітації після перенесених основних захворювань, поранень та травм, організації реабілітаційної допомоги в Україні, ролі лікаря фізичної та реабілітаційної медицини в складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди, враховуючи досвід сьогодення.

У результаті самостійного вивчення дисциплін при підготовці до складання вступного іспиту кандидати до вступу у військову інтернатуру за спеціалізацією «Фізична та реабілітаційна медицина» повинні

Вступний екзамен зі спеціальності проводиться письмово. Екзаменаційні роботи виконуються на листках зі штампом академії. На листках неприпустимі будь-які умовні помітки, які б розкривали авторство роботи. Автор роботи вказується тільки на титульному листі. Під час екзамену забороняється використовувати підручники, навчальні посібники та інші матеріали, що не передбачені рішенням Приймальної комісії. При використанні під час випробування сторонніми джерелами інформації (у т.ч. підказуванням) кандидат усувається від участі у випробуваннях. На його екзаменаційній роботі екзаменатор вказує причину усунення та час. При перевірці така робота дешифрується та за неї виставляється незадовільна оцінка незалежно від обсягу та змісту написаного. Особи, які не встигли за час екзамену повністю виконати екзаменаційні роботи, здають їх незакінченими. Оцінка з екзамену оголошується вступникам після перевірки письмових робіт.

У результаті самостійного вивчення дисциплін при підготовці до складання вступного іспиту кандидати до вступу у військову інтернатуру за спеціалізацією «Фізична та реабілітаційна медицина» повинні:

ЗНАТИ:

- основи законодавства про охорону здоров'я та директивні документи, які обумовлюють діяльність органів та установ Міністерства охорони здоров'я України, в тому числі в умовах ведення бойових дій;
- загальні питання щодо організації реабілітаційної допомоги в Україні;
- основи нормальної, патологічної анатомії та фізіології органів та систем організму;
- основи хірургії, терапії, неврології, травматології;
- найбільш поширені методи лабораторної, інструментальної, функціональної діагностики, що застосовуються у реабілітації;
- основні види терапевтичних втручань, що застосовуються у реабілітаційному процесі;
- клінічну картину сучасної бойової травми, можливості щодо її діагностики, лікування та реабілітації;
- наслідки травм та захворювань центральної та периферичної нервової системи, основні методи діагностики в неврології, загальні принципи лікування та реабілітації травм та захворювань нервової системи;
- наслідки травм та захворювань скелетно-м'язової системи, основні методи діагностики в травматології, загальні принципи лікування та реабілітації травм та захворювань скелетно-м'язової системи;
- найбільш поширені захворювання хірургічного профілю, їх діагностику, принципи лікування та реабілітації;
- основні захворювання внутрішніх органів, їх діагностику, принципи лікування та реабілітації.

ВМІТИ:

- провести клінічне обстеження хворого після перенесених поранень, травм, захворювань;
- призначити необхідні лабораторні дослідження;
- призначити необхідні інструментальні та функціональні дослідження для уточнення діагнозу, обґрунтувати їх доцільність, а окремі - провести самостійно;
- призначити необхідні дослідження за допомогою шкал та тестів, що застосовуються в реабілітації, обґрунтувати їх доцільність, а окремі - провести самостійно;
- володіти сучасними методами лікування хворих із захворюваннями внутрішніх органів, після перенесених поранень, травм, оперативних втручань;
- проводити ефективну і доцільну інтенсивну терапію невідкладних станів.

Вступні випробування кандидатів до вступу у військову інтернатуру Української військово-медичної академії за спеціалізацією «Фізична та реабілітаційна медицина» проводяться з наступних тем:

ТЕМА 1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ.

Історичний розвиток фізичної та реабілітаційної медицини (ФРМ) в ЗС та в Україні. Основи законодавства з питань реабілітації в сфері охорони здоров'я. Загальні принципи проведення реабілітації, її завдання та цілі в медичній практиці. Організація роботи відділення реабілітації. Складові реабілітаційного процесу. Мультидисциплінарна реабілітаційна команда. Функціональні обов'язки лікаря фізичної та реабілітаційної медицини. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).

ТЕМА 2. КЛІНІЧНА, ІНСТРУМЕНТАЛЬНА, ЛАБОРАТОРНА ТА ФУНКЦІОНАЛЬНА ДІАГНОСТИКА В ФІЗИЧНІЙ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ МЕДИЦИНІ. ТЕРАПЕВТИЧНІ ВТРУЧАННЯ В ФІЗИЧНІЙ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ МЕДИЦИНІ

Клініко-функціональна діагностика в реабілітації. Інструментальні методи діагностики, інтерпретація результатів дослідження. Функціональна оцінка: застосування МКФ, використання стандартизованих клінічних тестів (м'язове тестування, оцінка координації, спритності, обсягу рухів у суглобах, динамометрія). Застосування релевантних у реабілітаційній медицині шкал, опитувальників, тестів, індексів. Терапевтичні втручання в медичній реабілітації.

ТЕМА 3. ФІЗИЧНА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА МЕДИЦИНА ПРИ БОЙОВИХ УШКОДЖЕННЯХ.

Реабілітація пацієнтів з травмами спинного мозку. Методика оцінювання пацієнта з травмою спинного мозку шкалою ASIA. Догляд за шкірою у пацієнтів після травми спинного мозку. Профілактика пролежнів. Порухи функцій сечовидільної системи у пацієнтів із травмою спинного мозку. Менеджмент сечового міхура. Дисфункція кишечника при травмі спинного мозку. Менеджмент кишечника при ураженні спинного мозку вище і нижче сакральних сегментів. Ведення пацієнтів з автономною дисрефлексією. Тривала вентиляційна допомога при травмі спинного мозку. Догляд за трахеостомаю. Профілактика і лікування тромбозу вен нижніх кінцівок. Ведення пацієнтів з травмами головного мозку. Методи оцінювання пацієнтів з травмами головного мозку різного ступеню тяжкості, шкали Ранчо Лосамігос, Бартела, МОСа тест. Реабілітація пацієнтів з ампутаціями кінцівок. Менеджмент кукси. Менеджмент фантомного больового синдрому. Забезпечення профілактики падіння пацієнтів. Реабілітація пацієнтів з ураженнями периферичних нервів. Реабілітація пацієнтів з складними скелетними травмами і опіками.

ТЕМА 4. ФІЗИЧНА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА МЕДИЦИНА ПАЦІЄНТІВ З НАСЛІДКАМИ ТРАВМ І ЗАХВОРЮВАНЬ НЕРВОВОЇ ТА М'ЯЗОВО-СКЕЛЕТНОЇ СИСТЕМ.

Епідеміологія, патофізіологія, механізми ураження центральної та периферичної нервової систем, опорно-рухового апарату (хвороби і травми). Реабілітаційні терапевтичні методи при захворюваннях ураженнях нервової системи та опорно-рухового апарату.

ТЕМА 5. ФІЗИЧНА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА МЕДИЦИНА ПАЦІЄНТІВ З ТЕРАПЕВТИЧНИМИ ТА ХІРУРГІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ.

Епідеміологія, патофізіологія найбільш поширених терапевтичних та хірургічних захворювань. Реабілітаційні терапевтичні методи при захворюваннях внутрішніх органів та після хірургічних втручань.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation / D. L. Kaelin, K. J. Kowalske, H. L. Lew [et al.]; Edited by D. X. Cifu, fifth edition. – Philadelphia: Elsevier, 2016. 1280 p.
2. Can-Scip| Guidelines. KITE. URL: <https://kite-uhn.com/can-scip/uk/recommendations/basic-bowel-management-bbm>
3. Європейське товариство фізичної реабілітаційної медицини. Esprm Lån & Forbrukslån - Søk. URL: <http://www.esprm.net/>
4. Закон України «Про вищу освіту» 01.07.2014 №1556-VII.
5. Закон України «Про освіту» 05.09.2017 №2145-VIII.
6. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» 03.12.2020 №1053-IX.
7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13.12.2018 № 2331 «Про внесення змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я».
8. Настанова 00292. Профілактика і лікування пролежнів. URL: <https://guidelines.moz.gov.ua/documents/3176>.
9. Національний класифікатор України "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ". К.: 2010.
10. Основи законодавства України про охорону здоров'я. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.
11. Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1268-2021-п#Text>.
12. Посилання на професійні стандарти. Вимоги Європейської спілки медичних фахівців допідготовки, спеціалізації: Режим доступу: https://www.uems.eu/data/assets/pdf_file/0010/64396/UEMS-2018.15-Council-Marrakesh-European-Training-Requirement-PRM-specialty.pdf.
13. Про затвердження Порядку організації надання реабілітаційної допомоги на реабілітаційних маршрутах. Офіційний вебпортал парламенту

України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1516-22#Text>.

14. Реабілітація ветеранів - матеріали для пацієнтів і лікарів | INgenius. Медична та наукова платформа. Лекції, статті, зустрічі з успішними особистостями. | INgenius. URL: <https://ingeniusua.org/reabilitatsiya-veteraniv-materialy-dlya-patsiyentiv-i-likariv#information>

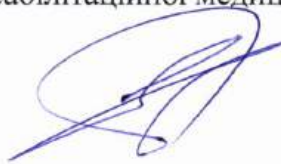
15. Українське товариство фізичної та реабілітаційної медицини. URL: <http://www.utfm.com.ua/>.

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

«09» грудня 2025р. №4

Начальник кафедри фізичної та реабілітаційної медицини
полковник медичної служби
«09» грудня 2025р.

Олександр ЄЩЕНКО